

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare

Abonamente pentru Anul 1910:
Pe un an 240 cor., pe 6 luni 120 cor., pe 3 luni 60 cor., pe 15 zile de Duminică 4 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 400 cor., pe 6 luni 200 cor., pe 3 luni 100 cor., pe 15 zile de Duminică 5 fr. pe an.
Se primuma la toate cele postale din țară și afară și la d. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața a târgului nr. 30, etaj I. Pe un an 20 cor., pe 6 luni 10 cor., pe 3 luni 5 cor., pe 15 zile de Duminică 12 cor., pe 15 zile de Duminică 10 cor., pe 15 zile de Duminică 8 cor., pe 15 zile de Duminică 6 cor., pe 15 zile de Duminică 4 cor., pe 15 zile de Duminică 2 cor.
Prețurile sunt a se plăti în avans.

REDACTIUNEA,
Cristianism și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Serisori neînchinate nu se primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.
Inserate
Se primesc la Administrațiunea Brașov și la următoarele BUREURI de ANUNȚURI:
la Viena la M. Dukas Nachr.,
Franz. Angenfeld & Emmerich,
Heinrich Schalek, A. O.
Salk Nachr., Anton Oppel.
la Budapesta la A. V. Golber,
Ekestein Bernat, Iuliu Leopold (VII) Erzsébet-körut.
Prețul inserțiilor: o serie armonioasă pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicații mai dese după tariful și învoiașii. — RESOLAME pe pagina 20 serie 30 bani.

Nr. 32. Brașov, Vineri 12 (25) Februarie 1910.

Cestiunea mănăstirilor sârbești.

Correspondentul nostru din Neoplanta a avut zilele trecute mai multe convorbiri cu unul dintre cei mai marcanți membrii ai partidului sârb-naționalist de sub conducerea deputatului Polyt. În aceste convorbiri amintitul bărbat a făcut corespondentului nostru câteva prețioase comunicări cu privire la situația internă a Sârbor, care ne interesează și pe noi mai de aproape. Pentru astăzi lăsam să urmeze cele comunicate despre procesele, ce se desfășoară de către metropolia gr. or. română din Sibiu și cea din Carloviț în jurul mănăstirilor gr. or.

Neoplanta, Februarie 1910.

Procesele în curs pentru cele trei mănăstiri sârbești din Banat: Bezdin, Mesici și Voilovița, precum și pentru celelalte mănăstiri sârbești din Bacica și Sirmia, sunt, după părerea mea, efloxul procesului intentat în mod ușuratic de către Sârbi pentru revindicarea mănăstirii Hodoș-Bodrog. În decursul procedurii tribunalul din Budapesta, delegat pentru tranșarea cestiunilor de împărțire între biserica română și cea sârbească, s-a declarat incompetent cu privire la mănăstirile de pe teritoriul slavon și astfel procesele în curs se învârt astăzi în jurul celor 3 mănăstiri din Banat.

Am zis mai sus, că procesul pentru mănăstirea Hodoș-Bodrog a fost intentat de către Sârbi în mod ușuratic. Vreau să motivez această afirmațiune a mea. Pe timpul când așa numitul „partid radical sârb” se afla într-o disparență minoritate, el s-a folosit, pentru ași câștiga popularitate între Sârbi, între alte mijloace demagogice și de cestiunea mănăstirii Hodoș-Bodrog, care a fost cedată diecezei române aradane cu ocaziunea împărțirii hierarhice. Ani de zile de a lungul Sârbi radicali, cari sunt astăzi purtătorii de șepă ai politicii maghiare șoviniste, au agitat cu toate mijloacele posibile în contra partidului

național sârbesc, care conducea în trecut afacerile autonomiei bisericei sârbești, invinovățându-l că ar fi cedat prin „trădare” mănăstirea Hodoș-Bodrog Românilor, căci după spusele lor această mănăstire era „evident sârbească”. Cu multă vehemență a fost atacat de către radicali indeosebi fișcalul de pe vremuri al fondurilor naționale sârbești, Dr. Mihail Polyt-Desancici, fiindcă în calitatea sa de fișcal n-a voit să intenteze îndată metropoliei române procesul de revindicare pentru amintita mănăstire. Dr. Polyt a fost acuzat prin ziarul „Zastava” de către șeful radicalilor Tomici de-adreptul de „trădare” și „mituire”.

Zadarnic s'a apărut Dr. Polyt, declarând că forurile sale competente, comitetul congresului sârbesc, nu i-a dat mandat de-a intenta procesul de revindicare și înzadar s'a provocat la faptul, că în cestiunea mănăstirii Hodoș-Bodrog a prezentat aceluiași comitet un memorandum juridic detaliat, în care a cerut ca înainte de-a să intenta procesul, să se adune dovezi și documente neîndoioase despre originea sârbească a mănăstirii Hodoș-Bodrog.

În corcurile mai timpurii sârbești se știa mai de demult, că cel mai mare istoriograf sârbesc al timpului mai nou, archimandritul Hilarion Ruvartz, fost membru prin mai mulți ani al comitetului congresului, a declarat la diverse ocazii în mod hotărât, că nu există dovezi bazate despre originea sârbească a mănăstirii Hodoș-Bodrog. Sârbi radicali au trecut însă la ordinea zilei peste părerile acestui erudit istoriograf, și au continuat campania în contra lui Dr. Polyt și partidul național sârbesc, ațâțând masele poporului sârbesc.

În toial acestei campanii detestabile ne-a găsit anul „glorios” 1902. Bazați pe „bunăvoința necondiționată

a înaltului guvern” (aceste au fost *ipsissima verba* folosite de majoritatea radicală în adresa către guvern a congresului bisericei sârbești din 1902 — până atunci nu s'a bucurat nici nu s'a lăudat nici un partid sârbesc cu o astfel de „bunăvoință”) — elementele demagogice ale radicalilor au raportat o învingere la alegerile congresuale și au ajuns la conducerea afacerilor autonomiei bisericei sârbești.

Și deodată a amuțit ca prin minune campania în jurul mănăstirii Hodoș-Bodrog. Radicalii, cari până la anul 1902 au alarmat lumea cu afacerea acestei mănăstiri, nu și-au mai bătut capul cu această cestiune. De-abea după-ce li-s'a adus aminte de către presa opozițională de campania lor din trecut și de-abea după-ce au fost interpelați și de partizanii lor din provincie: că nu a sosit timpul să se recâștige mănăstirea perdută — congresul bisericei sârbești s'a văzut nevoit a face pașii pentru revindicarea mănăstirii Hodoș-Bodrog.

Deși radicalii și-au angajat un fișcal la fondurile naționale sârbești în persoana avocatului Dr. Ilici, nu au încredințat acestuia purtarea procesului de revindicare, ci avocatului din Panciova, Dr. Mussitzky, deputatul sârb radical din camera ungară. Deja la primul pas acest fișcal a comis o eroare fundamentală adresându-se cu acuza de revindicare tribunalului reg. din Timișoara. Aceasta însă n-a împiedecat pe ziarul „Zastava” să bată toba și să trâmbeie în lung și în larg „marele succes” a lui Dr. Mussitzky, că i-a succes să obțină „rectificarea cărții funduare”. Acest „mare succes” însă, după cum foarte bine o știu juriștii, n-are nici o însemnătate în meritul procesului.

După părerea mea Metropolia gr. or. română a intentat proces metropoliei sârbești pentru cele trei mănăstiri

din Banat numai în urma procedurii ușuratică din partea Sârbor în afacerea mănăstirii Hodoș-Bodrog. Nu pot prezice nimic pentru viitor. Intențiunea mea, dându-vă aceste amănunte, a fost numai de a lămuri opinia publică românească despre părerile, cari domnesc în cercurile cumpătate ale Sârbor. Atât mai pot spune, că noi Sârbi naționaliști trimărim cu mare temere desfășurarea acestui proces cu frații noștri Români de aceeași credință, deoarece cunoaștem îndeajuns pe advocații radicali, cărora li-s-a încredințat acest important proces.

Pentru ca să vă convingeți de „seriositatea”, cu care acești domni proced într-o cestiune atât de gravă pentru interesele bisericei sârbești vă servesc cu următorul exemplu. Episcopul sârbesc din Timișoara a încredințat cu reprezentarea juridică a intereselor bisericei sârbești cu privire la mănăstirea improcesuată din diecesa sa, pe bătrânul și eruditul avocat sârb Dr. Malesevici. Toți ceilalți advocați sârbi, angajați să reprezente în procesele de revindicare interesele bisericei sârbești, sunt membri ai partidului radical, și ca atari dușmani personali ai avocatului Malesevici, care este unul dintre conducătorii partidului sârb național-liberal. La toate consfăturile advocaților sârbi, în care s'a discutat, sau mai bine zis era să se discute asupra acestui proces important, advocații radicali au făcut lui Dr. Malesevici imputări pentru atitudinea anti-radicalistă a ziarului dep. Polyt „Branik”. Zadarnic a protestat Dr. Malesevici în contra acestor imputări, cari n-au nimic comun cu procesele dela ordinea zilei. Aceste atacuri s-au repetat la fiecare nouă consfătuire până ce în fine Dr. Malesevici, căruia în trecut i-a fost dat să obțină câteva succese în procesele de împărțire cu Ro-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Arsène Lupin.

De Maurice Leblanc.

Trad. H. P. P.

Ce călătorie ciudată! Și se începuse așa de bine! Ce mă privește pe mine; n'am început nici când alta sub auspiciu mai bune. »Provence» e un vapor repede și comod, condus de cel mai gentil din toți căpitani de vapor. Cabinele vaporului erau locuite de o societate aleasă. S'au legat cunoștințe și s'au aranjat festivități. Aveam cu toții simțământul delicios, că suntem despărțiți de lume, ca și când am trăi pe o insulă necunoscută, că suntem deci aviații unul la altul fiind lăsați în grija noastră. Și totuși exista o legătură între lumea, de care ne credeam eliberați și între insula mică, pluvitoare, o legătură, care se manifestă abea în mijlocul oceanului.

Într-o zi furtunoasă, când ne aflam în depărtare de cinci sute de miluri de coastele Franței, ne comunică telegrafal fără sirmă o telegramă de cuprinsul următor: »Arsène Lupin se află pe bord la D-Voastră, clasa întâi, păr blond, o rană pe antebrațul drept, călătorește singur sub numele de R...». Tocmai în momentul acesta se auzi lovitura puternică a unui trăsnet de pe cerul posomorât. Undele electrice

s'au întrerupt. Restul telegramei nu ne-a mai ajuns.

Astfel nu se știa pe bordul vaporului din numele, sub care se ascundea Arsène Lupin, decât numai litera inițială. De ar fi fost vorba de altă știre, nu mă îndoiesc, ar fi fost păzit secretul cât se poate de bine. Sunt fapte, cari sunt în stare să străbată tăcerea cea mai conștientioasă în aceeași zi am știut-o cu toții, fără de a putea stabili cine a răspândit vestea. Știam, că vestitul Arsène Lupin se află pe bord! Pungașul neîntrecut, despre ale cărui fapte eroice raportau toate gazetele de luni de zile! Criminalul misterios, cu care începuse bătrânul Ganimard, cel mai bun detectiv al nostru, un duel pe viață, pe moarte, și care avea să se desvolte atât de ciudat. Lupin, gentelman-ul plin de fantazie, care »lucra» numai în castele și în saloane, care plecă odată, într-o noapte, la o spargere în locuința baronului Schormann, cu mâinile goale și-și lăsă cartea de vizită cu cuvintele: »Mă voi întoarce, dacă o să vă procurați prețioase nefalșe!» Arsène Lupin, omul în mii de travestiri: odată ca chauffeur, apoi ca tenorist de operă, ca commis-voijor din Franța sudică sau ca bookmaker, apoi ca bonvivant tinăr, altădată ca moșneag cu podagră, ca nihilist din Rusia sau ca toreador din Spania.

Își poate ori cine închipui starea noastră: Arsène Lupin să fie pe teritoriul re-

lativ mic al unui vapor transmarin, (ce zic?) pe petecul de loc al clasei întâi, unde te poți întâlni în fiecă clipă: în sala de mâncare, în salon, în odaia de fumat! Arsène Lupin era poate cutare sau cutare domn. Vecinul meu de masă, tovarășul meu de cabină. »Și starea asta va ține încă de cinci ori douăzeci și patru de ore!» strigă în ziua următoare Miss Nelly Underdown. »Dar asta e de nesuferit! Sper că o să pună mâna pe el!» apoi întorcându-se spre mine: »Și d-ta, d-le Andrèsy, d-ta, care stai pe picior de prietinie cu d-l căpitan, nu știi nimic?»

Aș fi vrut bucuros să știu ceva, chiar numai de dragul d-șoarei Nelly! D-șoara era una din acele ființe desfătătoare, care ocupă, pe dată ce apare undeva, locul cel dintâi, care i-se cade în urma frumuseții și a bogăției și care adună în jurul ei o curte întreagă de adoratori și de admiratori. Crescută de o mamă franceză în Paris, se afla pe drum la tatăl ei, regele dolarilor Underdown din Chicago. O însoțea o prietină, Lady Yerland. Din primele momente am încercat să flirtez cu dânsa. În conviețuirea atât de apropiată a unei călătorii marine m'a amețit atât de mult drăgălășia ei, încât flirtul mi-s'a părut ca o dejosire a simțământului meu, îndată-ce dădeau ochii mei de ochii ei mari, negri. Cu atât mai mult, cu cât omagiile mele le primea cu o oarecare prevenire. Între

toți rivalii mei mă neliniștea unul singur: un tinăr frumuseț, elegant și rezervat, a cărui fire tăcută părea că o preferă câteodată Miss Nelly felului meu parisian mult mai bogat în expresii.

El stetea tocmai în mijlocul adoratorilor, cari înconjurau pe Miss Nelly, când mi-a pus întrebarea de mai sus. Ne aflam pe podul corăbiei, comozii în rocking chairs-urile noastre. Furtună de ieri curățise cerul. Timpul era superb.

— »Nu știu nimica sigur, Miss!» îi răspunsei eu. »N-ar fi cu puțină să începem o cercetare, noi singuri, întocmai ca bătrânul Ganimard, dușmanul de moarte a lui Arsène Lupin? Mi-se pare că nici nu este problema atât de greu de rezolvat, fiindcă nu lipsesc punctele de mănecare. Iar să vedem: 1. Lupin are un nume, care începe cu R.; 2. Lupin călătorește singur; 3. Lupin e blond. N-ar fi bine să cetim toate numele listei pasagerilor de clasa întâi și să ne scoatem numele cari încep cu R.?»

Aveam lista în buzunar. Am scos-o și am trecut cu ochii peste ea.

— La început am notat treisprezece pasageri cu R. Din acești trespzece călătorec nouă înși, după cum vă puteți încredința, cu nevestele, cu copiii sau cu servitorii lor. Mai rămân deci patru pasageri: contele de Raverdan...

mâinii, a fost nevoit să-și depună mandatul și să predea întreaga afacere advocaților radicali.

Retrăgându-se Dr. Malesevici, iar de altă parte cunoscând „capacitatea” dubioasă a advocaților radicali, eu și împreună cu mine mulți Sârbi suntem foarte îngrijați de viitorul celor trei mănăstiri din Banat, cu atât mai vârtos cu cât metropoliia română este reprezentată printr-un bun jurist și temeinic cunoscător al cestiunilor, cari privesc mănăstirile improcesuate.

Din ședința comitetului partidului național. În conferința comitetului central al partidului național român, ținută Luni, s-a discutat, între altele, — după informațiile »Luptei«, cu multă interesare, *organizarea campaniei electorale*. În scopul acesta, ca să se poată aduna toate datele necesare pentru cunoașterea sigură a terenului de acțiune, s-a ales o comisie de zece, cu sediul în Budapesta. Membrii comisiei sunt: Gh. Pop de Băsești, Dr. V. Lucaciu, Dr. T. Mihali, Dr. I. Maniu, Nic. Ivan, Dr. Aurel Lazar, Dr. V. Goldiș, Dr. Al. Vaida-Voevod, Dr. A. Vlad și Dr. V. Branisce.

Tot în cursul desbaterilor din ședința de Luni s-a constatat că-n unele comitate nici până în ziua de azi nu s-a realizat organizarea partidului. Pentru aceea s-a adus hotărârea, ca bărbații de încredere, cărora li s-a încredințat chestia organizării, să satisfacă în grabă misiunea lor. Având în vedere că organizarea este sufletul mișcării naționale, și că, fără de organizare, nu putem ajunge la rezultat, ar fi de dorit ca organizarea proiectată să se realizeze fără de amânare și în comitatele, în cari până astăzi a rămas numai dorința de a se face.

Membrii clubului comitatens român din comitatul Sătmar, sunt convocați pentru 24 l. c. la o conferință în Seini. D-l deputat Dr. V. Lucaciu, în calitate de președinte al clubului comitatens român, a plecat la Seini, pentru a conduce lucrările acelei conferințe. Obiectele consfătuirii sunt: 1) Discuții asupra situației politice. 2) Indrumări comitetelor cercurilor electorale pentru conducerea luptelor electorale. 3) Consfătuiri cu privire la candidările în fiecare cerc electoral. 4) Alte pregătiri pentru campania electorală.

Slovacii în ajunul alegerilor. Din Rosenberg ni se scrie, că Slovacia vor opune candidatului guvernului Angyal Iozsef un contracandidat în persoana marelui fabricant slovac lancsek, care e spriginit și de partidul socialist.

Convocarea dietei croate. Din Agram se anunță, că dieta croată va fi convocată pe ziua de 3 Martie n.

Din camerele române.

În ședința de Marți a camerei române în decursul desbaterii *legii teatrelor*, s-a primit cu majoritate de voturi un amendament propus de dep. Culoglu, deși ministrul Haret, autorul acestei legi, a combătut în mod categoric acest amendament, cerând să se voteze articolul așa cum este prezentat în proiectul de lege. Votul acesta defavorabil ministrului Haret este viu comentat. Aderenții ministrului susțin că votul n-a fost reglementar, nefiind în număr adunarea, și prin urmare vor cere să se revină asupra acestei votări. Iată pe scurt acest incident:

Marți s-a continuat la cameră discuția asupra proiectului de lege pentru reorganizarea teatrelor. La ora 4 ședința s-a ridicat cu toate că discuția era foarte animată, deoarece camera nu mai era în număr. În ședința de Marți s-a votat articolul 6. În acest articol se prevăd drepturile directorului general. În decursul desbaterilor s-au propus o sumă de amendamente. Unul ca să se fixeze limita de vârstă la care un societar poate să fie scos la pensie. Alțul, ca actorii scoși la pensie să aibă dreptul de a face apel la instanțele judecătorești. Un al treilea, ca autorii să aibă dreptul de a fixa distribuția rolurilor. Mai mulți oratori guvernamentali au combătut toate aceste amendamente, dar tot atâția membri ai majorității, pe lângă unii membri din opoziție, le-au susținut. D-l Em. Culoglu, membru al majorității, a susținut cu căldură dreptul de apel la justiție. Aceasta pentru triumful principiului că oricine trebuie să aibă dreptul de a cere dreptate în țara aceasta.

D-l Sp. Haret a luat cel din urmă cuvântul și după ce a răspuns scurt la celelalte amendamente, s-a oprit asupra amendamentului d-l Em. Culoglu, pe care l-a combătut cu energie. După cuvântarea energică și categorică a ministrului, care a declarat că consideră dispozițiile din acest art. 6 ca fundamentale pentru conducerea legii, Camera a votat amendamentul d-lui Em. Culoglu.

Importanța acestui vot, scrie »Seara«, nu poate să scape nimănui. D-l Sp. Haret primește un al doilea vot de blam pentru această lege a teatrelor. Se știe că anul trecut a fost nevoit s-o retragă pentru ca să evite un vot categoric de respingere. După declarațiile pe cari le-a făcut d-l Spiru Haret, în combaterea amendamentului d-lui Em. Culoglu, este evident că votul Camerei trebuie să aibă urmări. S-a răspuns de cameră o dispoziție pe care d-l ministru a arătat-o ca dispoziție fundamentală în economia proiectului de lege.

În ședința de Marți a senatului, episcopul de Roman luând cuvântul a cerut să i se pună la dispoziție mai multe acte privitoare la *aplanarea conflictului sinodal*, prin cari și adresa, în care Sinodul a cerut guvernului modificarea legii sinodale și răspunsul d-lui ministru Haret la această adresă. Înaltul Prelat a adăugat că va chibzui în urmă dacă e lipsă să adreseze o interpelare.

Cronica externă.

Ministrul de externe Aehrenthal în Berlin. Marți a sosit la Berlin ministrul de externe austro-ungar pentru a înalpa vizita cancelarului german. Conte Aehrenthal a fost primit cu deosebite onoruri. Mercuri a avut onoarea a fi primit de împăratul Wilhelm într-o audiență de o oră. După audiență ministrul de externe al Austro-Ungariei a avut cu cancelarul Bethmann-Hollweg o lungă conferință, în cursul căreia s-au atins toate chestiunile de politică internațională la ordinea zilei: agitația Cretanilor, situația în Grecia, apropierea austro-rusă, evenimentele din Maroc și relațiile cu Italia.

Din camerele engleze. Marți s-au deschis camerele engleze printr-un discurs al Tronului, în care se declară între altele, că relațiile cu toate puterile străine continuă a fi amicale. Cu privire la bugetul anului viitor, discursul tronului relevă, că exigențele apărării maritime vor necesita o sporire esențială a cheltuielilor marinei. Discursul mai menționează *dificultățile sericase, cari există de pe urma gravelor neînțelegeri izbucnite între camera comunelor și camera lorzilor* și zice: se vor face propuneri spre a se hotărâ relațiile dintre cele două adunări în așa chip încât camera comunelor să aibă influență deplină asupra finanțelor țării și un rol necumpănit în chestiunile legislative.

Cu ocaziunea discuției adresei președintelui consiliului a explicat în camera comun lor programul guvernului. D-l Asquith a declarat astfel, că bugetul va fi din nou propus cu validitate retroactivă și va fi adoptat înainte de jumătatea lunii aprilie, totuși nu va fi trimisă legea pașilor până ce camera nu va fi votat o rezoluțiune în chestiunea restricțiunii dreptului de veto al pașilor. Această rezoluțiune va servi ca bază proiectului de lege ce va fi întocmit în această chestiune. D-l Asquith a făcut apoi următoarea declarațiune: Nu am primit nici nu am cerut garanții din partea coroanei, dar dacă se va prezenta prilejul, nu mă voi da în lături de a oferi coroanei statul necesitat de împrejurări (Aplauze). A cere o autorizare în alb pentru aplicarea în mod indefinit a prerogativei regale cu privire la un proiect, care nici n-a fost încă supus camerei, ar fi o cerere, pe care nici un ministru constituțional nu ar face-o și pe care nici un suveran constituțional nu ar putea-o acorda.

D-l Redmond, șeful partidului naționalist a declarat că dacă guvernul poate da asigurarea plausibilă că proiectul privitor la veto ul adunării seniorilor va de-

venio lege chiar în cursul anului acestui, naționaliștii vor vota bugetul.

Șeful partidului socialist a declarat că partidul său dorește desființarea completă a camerei lorzilor, dar că este gata să procedă pas cu pas. A propus să se discute chestiunea dreptului de veto, dar după ce se va vota vechiul buget.

Adunarea deputaților irlandezi a hotărât în unanimitate a nu complica marea chestiune a restricțiunii dreptului de veto a lorzilor prin propuneri de amendamente sau prin moțiuni.

După informații din Londra se afirmă că încă în cursul desbaterilor adresei de răspuns la mesajul regal va izbucni criza. E foarte probabil că guvernul va căpăta un vot de blam, iar primul-ministru Asquith va ceti atunci un decret de prorogare a parlamentului. Bugetul se va aplica pe cale de decret.

O flotă dăruită de țarul Rusiei. Ziarul »Vecerna Posta« anunță că cu prilejul vizitei regelui Ferdinand la Petersburg, țarul va dăruii Bulgariei o întregă flotă pentru Marea Neagră, și anume încrușătorul de clasa I »Ociakoff«, încrușătoarele »Kagul«, »Paniat« și »Mercur«, 4 contra-torpiloare și 2 sub-marine. Echipagiile necesare vor fi formate la Sebastopol. Valoarea acestei flote e de 80 milioane de ruble.

Fondul cultural.

Am înaintea mea apelul și obligațiunea trimisă cu scopul, a contribui la fondul cultural al archidiecezei gr. cat. de Blaj:

Mă gândesc la menirea acestui fond și la »gestul« frumos al d-nului profesor Bărsăneanu, ce l-a făcut pentru »Asociațiunea«, și a trecut câta timp și imitatorii nu se mai arată... Și Blajul împarte anual 30 000 cor. ca ștendii, susține anual 60 teologues gratis în seminar, cu mâncare domnească și haine și mai domnești, împarte până anual la 200 elevi și tot după »Unirea«, mai adăpostește mulți elevi săraci prin chiliile gimnazului etc. etc.

Câte gesturi maritimose a făcut acest orașel și eu unul, care nu am prea fost atins de aceste gesturi, deși sărac și bun elev, după multe rugări fără rezultat mi-am luat refugiul din cauza sărăciei ca și alții mulți, în pedagogie. Am sunt învățător într-o comună săracă... săracă ca și viața ce am trăit-o în Blajul maritimios.

Și meditănd asupra acelor zile trăite în gimnaz, alătura de fiul advocatului și a altor fii bogați, cari pe deasupra mai aveau și ștendii grase, pentru că erau înrudiți cu fondatorul sau că aveau dreptul pe la konzistor, cineva pare că-mi strigă în urechi: »nu!... nu!... Blajul acesta nu și-a arătat maritimozitatea față de tine deci acum răzbuună-te!«

Arunc nervos hârtiile la o parte și pun mâna pe bătrâna »Gazetă« să văd ce e nou în lumea mare.

Fară e vorba de un fond cultural... Las articolul și mă apuc de altul...

Aici nu se amintește nimic de acest fond, deci îl cetesc. E vorba de ceva frumos, e vorba despre ajutorarea școalelor sărace... Da... școalele sărace... și cunoscând această sărăcie din experiență, mă înduioșez...

Ce nobil e a ajuta școalele sărace! Ce frumos e, a-ți aduce aminte de casă din mijlocul satului tău natal, unde ai căpătat ochi spre a vedea, urechi spre a auzi și minte spre a judeca!

Spuneți-mi pe filozoful, inventatorul politician etc. etc. care să nu fie trecut prin această casă unde se învață abecedarul?... Nu-l veți afla!...

Prind din nou în mână scrisoarea de pricina... Și încet-încet o altă iconă mi-a desăfură înaintea ochilor. Da... fondul cultural; pentru ajutorarea școalelor sărace. Uit sărăcia și prind peana liniștit și scriu fără nici o remușcare obligațiunea în deplină conștiință că-mi împlinesc mai și numai datorința față de neamul meu...

»Orlean«

— »Secretar de ambasadă«, mă intrerupse Miss Nelly. »Il cunosc«.

— »Majorul Rawson...«

— »Unchiul meu«, zise cineva.

— »Domnul Rivolt...«

— »Aici!« strigă unul din noi. Un italian, a cărui față dispărea aproape într-o barbă de negru cel mai pronunțat.

Miss Nelly izbucni într-un răs șgometric: »Domnul nu e tocmai prea blond!«

— »Atunci suntem siliți să ajungem la concluzia, că vinovatul este ultimul din listă, d-l Rozaine, zisei eu. »Cunoaște cineva din noi pe d-l Rozaine?«

Toți tăceau, Miss Nelly însă se întoarse spre tânărul tăcut, a cărui curtenire față de ea îmi era atât de neplăcută.

— »Ei, d-le Rozaine, nu răspunzi?«

Era blond. Privirile tuturor se opriră asupra lui. La dreptul vorbind, am simțit cum îmi bate inima cu violență în momentul acela. Și tăcerea penibilă, care se născu, adevări că și ceilalți erau cuprinși de starea aceasta sufletească neplăcută. Și totuși era ridicol, căci nimic din purtarea domnului acestuia nu-ți dădea motiv, să-l bănuiești.

— »De ce n-am răspuns?« zise el. »Tocmai fiindcă m-am examinat mai înainte și eu la păr și la nume și fiindcă am ajuns la același rezultat. Sunt de părere, că... r fi bine, să mă dețină.«

Avea o înfățișare ciudată rostind vorbele acestea. Buzele lui, subțiri ca două trăsături de condei, se subțiră și se făcură și mai palide. În albul ochilor lui apărură nește vine subțirele de sânge.

Sigur — glumea. Cu toate astea aveam cu toții un simțământ straniu, din expresia feții și din purtarea lui.

— »Dar n-ai nici o rană pe braț!« zise Miss Nelli cu nalvitate.

— »Așa e!« zise el. »Rana lipsește«.

Rostind cuvintele acestea dete manșeta înapoi și-și desvâli brațul. Un gând mă cuprinse fără de veste. Ochii mei se înălțiră cu ochii Miss Nelli: ne arăta brațul stâng.

Tocmai voiam să fac observația aceasta fără de înconjur, când ne atrase atenția o altă întâmplare. Lady Yerland, prietina d-șoarei Nelli alergă spre noi. Era într-o nespusă tulburare. Ne-am adunat împrejurul ei: abia după o sfortare mare a putut să borborosească: »Prețioasele mele, mărgelele mele... Mi s-a furat tot — tot...«

Nu, nu i s-a furat tot — am aflat-o mai târziu. Ciudat, hoțul a ales lucrurile. Din crucea de diamante, din scula de forma unei potcoave, din rubine, din brățările și colierile rupte a ales nu pietrele cele mai mari, ci cele mai fine și mai prețioase; ai putea zice toate, cari aveau un

preț mai mare și cari ocupau totodată locul cel mai modest. Și ca să îndeplinești fapta aceasta, a trebuit să deschizi ușa cabinei cu puterea într-un coridor plin de lume, ziua, în amiaza mare, tocmai când Lady Yerland își lua cealul, a trebuit să cauți o tășculiță, ascunsă anume într-o cutie de pălării, afund, să o deschizi și să alegi cu atâta dibăcie ce-ți trebuie.

Am tipat cu toții deodată. Toți călătorii erau de aceeași părere, când se răspândi vestea furtului: asta era fapta lui Arsène Lupin. Și într-adevăr, era felul lui de a lucra: incurcat, misterios, de neînțeles. La masă se întâmplă următoarele: la dreapta și la stânga lui Rozaine rămaseră amândouă locurile goale. Seara aflarăm, că l-a chemat căpitanul în caiuta sa. Arrestarea lui, în care credea fiecare, a pricinuit o adevărată ușurare. Am început să respirăm mai liniștiți. În seara aceea am jucat jocuri de societate. S-a și dansat. Miss Nelli, mai cu seamă, era de o veselie, care-ți bătea la ochi, care-mi dovedea, că deși poate-i plăcuse de omagiile lui Rozaine, la început, acum nu-și mai aduce aminte de ele. I succese, în urma drăgălășiei sale, să mă câștige cu desăvârșire. Cătră miezul nopții i-am declarat iubirea mea cu o înduioșare, care nu i-a dispăcut de loc.

(Va urma)

Din Selagiu.

De lângă mormântul lui Bărnăuțiu.

Octogenarul protopop Ioan Paviriu Pop, un vechiu și conștiințios cetitor și colaborator al ziarului nostru, ne roagă să facem loc scrisoarei de mai jos adresată d-lui Dr. Emil Babeș. Satisfacem acestei rugări lăsând să urmeze șirele de mai jos întocmai așa cum ni s-au trimis :

În aceste zile posomorâte din atmosferă ca și din viața morală, în chaosul în care plutește țara și în speție noi Români nerezecunoscuți de atâtea sute de ani de națiune politico-coordinată n-ai sub raportul etnic, nici sub cel istoric, ci am rămas cu proclamarea de atare... de Simeon Bărnăuțiu în momorabila adunare dela 1848 din Blaj, — zic în aceste zile de o eră nouă, și — firear și de un bun auguri! predominază jurnalele atât cele străine cât și ale noastre una broșură »Diagnosa« d-lui Dr. E. Babeș, op limbiet pentru formarea »partidului moderateților« cu menirea de una împăciuire cu națiunea maghiară. Și acel opșor și răsplătit cu scrisori »de aderință« dela Maghiari, dar e dureros că nu și cu aderințe de ale Românilor, pentru cari mai ales și-l-a publicat.

Așa ca să-și ajungă scopul ori baremi să și-l apropie, să-mi permită ca unui octogenariu de al consulta — fiindcă-l stimez mult și după părintele său și după calitățile distinse ce le posede rari »antes«.

Ei și apoi pentru că să ține taină din durerea și îngrijorarea ce se tot în România ne impresoară, că cu asta va fi mai periculoasă și de dură — cu cât se ține în secret. Așa abecățiunile fie și politice să îndreaptă furtive la mulți prin tradițiile părinților, după cunoscuta axiomă : »Parentis principia vita liberis est instar regula«.

Scurt, și înmezt : Să binevoiască de se conforma — cu ediția a doua a acelu recept de »Diagnosa« — cu cele publicate în opul : »Nemzetiségi politikánk hibái és bünei« irta Argus 1908. Buda-Pest și de a-l publica-eda după toate ideile și principiile acolo aflătoare de însuși un Maghiar, dar apoi și în limba maternă, care carte va înfrumșeta masa fiecărui român ca un alter »Album« și îl asigurez că de aderința românească și de alt prestigiu demn al părintelui său, căci după străbunul Cicerone : »Sapienter cogitant, qui temporibus secundis casus adversos reformidant« și după Bărnăuțiu : »Stăpânească-te ai tăi, și apoi și străinii«.

Ioan Paviriu Pop,
protopop.

Convocare.

În urma hotărârei adunării generale recente a »Reuniunii de gimnastică și cântări din Brașov« convocăm pe Vineri 25 Februarie n. la orele 6 p. m. în sala festivă a gimnaziului român o consfătuire a foștilor membri activi ai reuniunii.

La această consfătuire ne luăm voie a invita pe membri activi din trecut ai reuniunii și pe acele stim. dame și stim. d-ni, cari ar dori să între în șirul membrilor activi sau în școala pregătitoare de canto.

Brașov, 18 Febr. n. 1910.

Pentru comitet:

Victor Branșco, Dr. Al. Bogdan,
secretar. președinte.

ȘTIRI.

— 11 Februarie v.

Primarul Vienei, Dr. Lueger zace greu bolnav și a fost nevoit să se supună Marti din nou unei operațiuni. Operația s-a fixat pentru ora 11 a. m. În orele de dimineață au apărut în camera bolnavului 2 din cei 3 vice-primari ai Vienei, precum și cele două surori ale lui Lueger. Aceste din urmă și-au înfrânat plânsul ca să nu-l turbure mai mult pe bolnav, care în vederea operației, suferea de un vădit neastămpăr. Unul dintre vice-primari, i se adresă astfel suferindului: Dragă Lueger, nu fii mâhnit, Dumnezeu te va ajuta, căci ai constituție puternică și ai suportat și mai grele încercări de cât cele de acum.

La aceste cuvinte Lueger a răspuns: Sper într-adevăr că Dumnezeu mă va ajuta, căci am fost un bun creștin, și toată viața mea am căutat să fiu plăcut și oamenilor și Celui de sus.

Când unul din cei doi vizitatori își exprimă uimirea că Lueger, bolnav fiind,

fumează, primarul Vienei răspunde: Știu bine că sunt un om pierdut; voi continua să fumez până în clipa morții. Numai când va fi să-mi dau sufletul voi pune țigara de-o parte.

Continuând, în altă ordine de idei, Lueger a cerut să fie înmormântat în biserica cea nouă a cimiterului central; el a mai cerut ca defuncții lui părinți să fie desgroați și cadavrele lor înmormântate alături de al lui.

Imediat înaintea operației Lueger a fost vizitat de fostul ministru Ebenhof și de alte persoane.

Lueger a spus între altele: E posibil să chem pe toți ajutorii de primar ca să le comunic ceva important.

Se crede că e vorba de succesorul, pe care vrea să-l desemneze Lueger în locul său.

Operațiunea s-a efectuat la orele 10 și jum. a. m. pe divan și a durat o jumătate de oră. Au fost deschise și curățite mai multe abcese mari ale testului c-lular subcutanat al spatelui. Bolnavul a fost narcotizat. La deșteptare Lueger fu transportat iarăși în patul său, unde adormi. Situația bolnavului e foarte serioasă.

Atentatul contra d-lui Brătianu. Din București se anunță, că d-l judecător Popovici, a terminat instrucția în privința atentatului comis de Gh. Stoianescu-Jelea asupra d-lui prim-ministru Ion I. Brătianu și a dat ordonanța definitivă, prin care trimite în judecata curții cu jurați pe Stoianescu pentru crimă de omor, crimă săvârșită, dar neisbutită. S-a constatat că Stoianescu n-a avut complici, ci crima a comis-o din propria-i inițiativă.

Dela Liga culturală. Comitetul central al Ligei Culturale în ultima sa ședință a luat act de înființarea secțiunii Ligei din T. Ocna. Cu aceasta, Liga numără 35 de secțiuni. Comitetul central a stabilit apoi ultimele hotărâri referitoare la organizarea loteriei Ligei culturale, în valoare de 600.000 lei și a votat bugetul pe 1910 cu 20.000 lei la venituri și 18.680 lei la cheltuieli.

Cununie. Eugenia Cherebețu și Coriolan Fl. Iodoba, teolog absolut, ne anunță celebrarea religioasă a cununiei lor, ce se va ține în biserica gr. cat. din Someș-Odorhei la 6 Martie st. n. a. e.

Logodnă. Vasile Vlaicu și Anicuța Pentz, fidanțați Budapesta — Nagytétény, Februarie 1910. — Felicitări!

Necrolog. În Bod a încetat din viață în 7/20 Februarie Simion Șerbanescu comerciant în Câmpina, după lungi și grele suferințe în al 32-lea an al vieții și al 5-lea an al fericitei sale căsătorii. În mormântarea a avut loc în 23 Febr. n. Odihnească în pace.

Alegere de învățător. Din Făgăraș ni se scrie: Duminecă în 20 Februarie n. a. e. s-a făcut alegerea cantor-docentului la școala gr.-cat. din Făgăraș în urma pensionării — la cererea proprie — a fostului cantor-docent Andrei Stroia, care servise aproape 3 decenii. Dintre 12 concurenți câți competase, a fost ales cu aclamare d-l George Comănanu, fost învățător în Cârța săsască. D-l Comănanu e fiu al Făgărașului și credincios al acestei biserici. E totodată membru al unei familii fruntașe și cu bun renume, ceia ce a și contribuit mult la alegerea cu aclamare. De persoana d-lui Comănanu sunt legate multe speranțe, stându-i deschis un câmp întreg de muncă, numai bunăvoința să nu-l lipsească. De altfel suntem de credință că nu ne vom înșela în așteptările noastre, de ceia ce să ne și ferească D-zeu!

Regele Bulgariei trece la ortodoxism. După informațiile ziarelor bulgare regele Ferdinand se duce la Petersburg ca să mulțumească Țarului pentru inițiativa ce a luat-o de-a înzestra Bulgaria cu câteva crucișătoare și alte vase de război, care vor forma flota Bulgariei în Marea Neagră. »Vecerna Posta« mai este informată că vizita mai are și alt scop politic, me it să stărnească cea mi mare senzație în toate cercurile politice: Regele Ferdinand, drept recunoștință pentru frumosul gest al monarhului pravoslavniciei Rusii, s-a hotărât să treacă la ortodoxism și să roage pe Țarul Rusiei să i servească drept naș.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat:

Cu lista de colectă Nr. 297 (colectant: Pavel Grecu cl. VI°). Spasie Crista inv. în Jidovini 2 cor. 50 fl., Hora Marton 50 fl., Șest Gruia, rotar Slovia 4 cor. — la oaltă 7 cor. — »Furnica« cassă de economii

din Făgăraș 100 cor. »Zărândeana«, inst. de credit și economii 30 cor.

Primească generoșii donatori sencerile noastre mulțumite. — Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.

Dela teatrul național din Iași. D na Agata Bărsescu-Radovici s-a demis din funcțiunea de directoare de scenă a Teatrului Național din Iași. D-sa a propus comitetului, ca în acest post să fie numit soțul său artistul Radovici, care se află actualmente la Berlin. Comitetul teatral se va întruni pentru a lua o hotărâre în această privință.

O nouă cometă mare. Membrul societății astronomice din Anglia, Kidd, a telegrafat ziarului »Standard« din Londra, că Joia trecută a observat la Cardiff o nouă cometă mare. Cometa aceasta se găsea spre sudvest, la 25 grade de-asupra orizontului. Părea că avea două cozi, cari formau aproape un unghi drept una cu alta, formând un »V«; coada inferioară era îndreptată spre soare. În prezent sunt pe cer 5 comete și anume: Daniel 1909, Perrine și marea cometă 1910, cari se îndepărtează de soare, cometa Haley, care se apropie de soare și noua cometă, care va purta numele de 1910 b.

Descoperirea unui manuscris al lui Goethe. Acum câteva zile s-a găsit în Zürich un manuscris foarte prețios al lui Goethe de 100 de pagini. În aceste pagini se află o parte din opera »Wilhelm Meister«, o dramă pastorală și începutul unei alte drame intitulată: »Baltazar«.

»Chantecler« în Turneu. O trupă de 25 artiști ai teatrului Porte Saint-Martin, în 4 trenuri speciale și având circa 6000 kgr. de bagaj, a părăsit Marti Parisul, spre a întreprinde un turneu european cu piesa »Chantecler« a lui Edmond Rostand. Trupa se va opri, spre a da reprezentații, la Cannes, San-Remo, Menton, Nizza, Genova, Livorno, Brindis, Atena, Smirna și Constantinopol. La însoțiere, la București, Budapesta, Viena, Triest, Veneția, Neapole, Florența, Roma, Turin și Zürich.

Expedițiunea lui Zeppelin la Polul Nord. După o știre mai nouă contele Zeppelin a cumpărat vaporul »Phoenix«, cu care se va duce până la Spitzberg, spre a alege acolo punctul cel mai nimerit, de unde să poată întreprinde, în următoarea expedițiunea sa la Polul Nord. Plecarea va avea loc în ziua de 10 Iulie.

Un triumf al industriei ungare. D-nul Iosif Stiaszny a înființat în Cluj o mare fabrică de billarde și dulapuri de ghiță, care întrece prin fabricatele ei toate fabricile din străinătate. Această fabrică execută tot felul de comande pentru aranjamentul casinelor. Liferează mese lucrate în cel mai modern stil, schimbă mese vechi de billarde, face mantinele și îmbracă mesele de biliard cu postav nou. Cu amănunte servește în orice timp Iosif Bezze, reprezentantul fabricii, în Brașov în cafeneaua Transilvania.

Se caută un biliard uzat, cu tacuri și bile. Să fie în stare bună. Cei, cari au de vânzare un astfel de biliard, sunt rugați a se adresa administrației ziarului nostru.

Petreceri.

Tinerimea română din Făgăraș și jur are onoare a vă invita la reprezentațiunea teatrală, care va avea loc la 27 Februarie 1910 st. n., în sala otelului »Paris« (Sorea) din Făgăraș. Încputul la 8 oare seara. Prețul locurilor: locul I. 3 cor., locul II. 2 cor., locul III. (de stat) 1 cor. 60 h. Contribuțiile peste taxă, rugăm a se trimite d-lui cassar Dr. Camil S. Negrea. Venitul curat e destinat fondului pentru »Masa studenților români« dela gimnaziul din Făgăraș. Se va juca »Pentru ochii lumii«, comedie în 2 acte.

Comitetul parohial al comunei bisericești gr. or. rom. din Timișoara-Fabrică aranjază cu concursul Reuniunii române de cântări și al »Reuniunii de lectură română« din Timișoara un concert împreună cu teatru și dans, Duminecă, la 21 Februarie (6 Martie) 1910, în sala »Berăriei« (Fabrikshof) Fabrică, în favorul școalelor gr. or. române din Timișoara-Fabrică, la care vă invită cu toată stima. În program sunt luate corurile mixte »Sărmană frunză«, »Răsunet dela Crișana«, corul de bărbai »Cisla«, declamațiunile »Rugămintea din urmă«, poezie de George Coșbuc și piesa teatrală: »Vrăjitoarea«.

Petrecere în Tohanul-vechiu. Femeile din Tohanul-vechiu invită la balul împreunat cu tombolă, ce se va aranja Duminecă în 21/6 Martie 1910, în »Hotelul comunal« din loc. Venitul curat este destinat pentru înfrumșetarea bisericii gr. cat. din loc.

Corul român din Valchid invită la concertul împreunat cu teatru, ce se va ține Duminecă la 6 Martie st. n. 1910, în noua școală română din loc, sub conducerea d-lui Ales. I. Sighișoreanu, învățător. Venitul curat este destinat bisericii și școlii din Valchid. În program sunt luate corurile »Luptătorul«, marș de A. I. Sighișoreanu, cor mixt. »Peste deal«, de I. Vidu, cor mixt cu solo. »Du-te dor cu Târnavă«, de A. I. Sighișoreanu, cor mixt cu solo. »Marșul cântăreților«, de C. Porumbescu, cor și piesa teatrală »Nunta fărâneasă«. În pauză se vor juca Călușerul, Romana și Bătuta.

Voci din public.*)

Subscrișii provocați de d-l Dr. Neculae Șerban în controversa ziaristică ce a avut-o cu d-l Dr. Șenchea, declarăm că în toate cesțiunile în cari se provoacă la noi d-l Dr. Șerban are drept, căci adunarea generală comitatensă a decurs chiar așa precum a descris-o d-l Dr. Șerban.

Făgăraș în 21 Febr. 1910.

I. Macaveiu vicar, Dr. Teodor Popescu, Maximilian Recean preot.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 24 Febr. Ziarul »Magyar Esti Lap« anunță că în sânul cabinetului s-au ivit mari divergențe de păreri, în ce privește reforma electorală. Ziarul crede că ministrul de finanțe Lukacs va demisiona în curând spre a face loc conrelui Stefan Tisza.

Viena, 24 Febr. Lueger a dormit astă-noapte un somn adânc. Dimineața el s'a deșteptat fără dureri. Puterile lui sunt bune. Consiliul comunal s'a ocupat de boala lui Lueger și a discutat un proiect, dacă n'ar trebui ca Lueger să fie examinat de un distins consiliu de medici. Proiectul totuși n'a fost admis, deoarece el ar fi putut fi interpretat ca un vot de blam la adresa medicilor curanți. Împăratul și membrii familiei imperiale au cerut și azi informațiuni asupra stării lui Lueger.

Berlin, 24 Februarie. În audiența de ieri a lui Aerenthal la împăratul Wilhelm s-au discutat toate chestiunile privitoare la politica externă. S-a pus pe tapet problema cretană, și s'a exprimat ideia, că poate va fi necesară o acțiune paralelă austro-germană. În definitiv ambele puteri au acelaș punct de vedere în chestia greco-cretană. S-a vorbit apoi despre apropierea austro-rusă.

Bibliografie.

Iohannes Scarlatescu »Tonstücke« este titlul unui caiet de compozițiuni muzicale ale d-lui I. Scărlătescu, compositor distins și apreciat Român, care se află de present în Viena. Acest caiet conține următoarele 5 piese:

1. »Was will die ensame Träne?« — 2) »Der Totenkranz«. — 3) »Vergänglichkei«. — 4. »Der Fischer«. Aceste patru piese sunt cântece pentru voce și pian, iar Nr. 5. »Einleitung und langsamer Reigentanz aus der 2 romänischen Rhapsodie« este o piesă pentru patru mâni aranjată de compositor după orhestră pentru pian.

Atragem atențiunea pianistelor și cântărețelor noastre asupra acestor alose creațiuni muzicale. Caietul costă cor. 3.50 plus 20 bani porto. Se poate procura prin Librăria »Gazetei«.

*) Pentru forma și cuprinsul celor publicate sub rubrica aceasta Redacțiunea nu ia răspunderea.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Râm.

Redactor respons: Ioan Spuderoa.

„CORONA“
institut de credit și economii, societate acționară în Bistrița.

CONTUL BILANȚ.

A C T I V E			Cor.	fl.	P A S I V E			Cor.	fl.
74	Cassa		27907	14	1	Capital acționar	300000	—	
88	Escompt:				31	Fond gen. de rezervă	56148	—	
	a) cambii de bancă	809898	22		87	Fondul de penziuni	5054	—	
	b) cambii ipotecare	395188	22		34	Fondul de binefaceri	604	07	61806
69	Credite fixe:				90	Depuneri spre fructificare			526471
	a) cu caventa	39588	—		75	Reescompt			538643
	b) cu ipot.	159920	—		91	Cont curent: Creditori			19897
50	Efecte		12437	50	71	Dividendă neridicată			247
73	Efectele fondului de penziune		3400	—	24	Interese transitoare: Saldo			15476
63	Realități		29355	10	30	Perdere și profit			22245
72	Realități de vânzare		3932	—					73
81	Participări consortiale		500	—					
4	Mobilier amortizare	2958	21						
		297	64						
			2660	57					
			1484786	53					1484786
									53

CONTUL PERDRE ȘI PROFIT.

E Ș I T E			Cor.	fl.	I N T R A T E			Cor.	fl.
93	Interese:				66	Interese:			
	a) de depuneri	20987	33			a) de escompt	79263	09	
84	b) de reescompt	24767	70			b) de credite fixe	8497	34	
61	c) fondului gen. de rez.	2572	57		78	c) de Cont-curent	1208	15	
62	d) fondului de penziuni	262	80	48590	40	65	d) de efecte (scutite de dare)	289	35
	Spese:					89	e) de întârziere	1225	57
88	a) Salare: direct., revizorilor și funcționar.	11092	64			79	Provizțiuni, diverse		3744
55	b) bani de cvartir	1800	—			64	Venite dela realități		1564
2	c) Marce de prezență	460	—						81
7	d) Chirie	1400	—						
86	e) Porto	620	10						
5	f) Spese de birou	3434	31	18807	05				
	Contribuțiuni:								
70	a) după depuneri	2098	73						
	b) erariale, municipale, comunale	3702	32	5852	37				
	c) competențe de timbru	51	32						
25	Amortizări:								
	din mobilier		297	64					
	Profit curat		22245	73					
			95793	19					95793
									19

Bistrița, 31 Decembrie 1909.

Dr. Alexandru German m. p., Dr. Gavriil Tripon m. p., Emil A. Chiffa m. p., Dumitru Baican m. p.,
 președinte, director executiv, prim-contabil, casier.

Subscrisul comitet de reviziune am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină concordanță cu registrele institutului.

Bistrița, 7 Februarie 1910

Iosif Lissai m. p., Gregoriu Pletosu m. p., Nicolae Caciulă m. p., Vasile Borda m. p.,
 revizor expert al „Solidarității“.

Asigurare!

O bancă de asigurare populară caută echisitori capabili pe lângă salar fies și provisiune. Pentru începători neversati în afacere retribuție după calificatiune. Oferte și referențe și copii de atestare să se trimită sub cifre „POPULAR“ la administrațiunea acestei foi. 945,1-a.

Fân de vânzare

calitate bună se află la D-l George Axente, comerciant în Arapatak. 910. 1—12.

Pentru executarea lucrărilor de canalizare, conducte de apă, Closet

și aranjarea de odăi de scaldă se recomandă:

Krause Frank & C-ile.

(911,1—10). Brașov, Târgul Inului 31—33

Nr. 1581/1910.

Concurs.

Pentru ocuparea locului de controlor în spitalul civil orășănesc, loc care devine vacant cu ziua de 28 Faur a. c. — se deshide prin acest concurs și provocăm pe cei care doresc acest loc a se interesa.

Controlorul are în această poziție următoarele venituri: 1400 cor, leată anuală și 400 cor. anual bani de curtel.

Locul se ocupă de astădată numai pe un an de probă și numai după aceea va fi ocupat prin reprezentanța orășănească pe viață.

Controlorul are a depune la casa orășănească — îndată la intrarea sa în oficiu — o cautiune de mărimea leii sale anuale.

Petenții după acest post au să probeze cu documente, că posedă calificatiunea prescrisă în § 17 al. art. de l. I. din 1883. Peste acestea mai au de anexat la rugare atestat de botez pas militar sau cărticica despre taxele militare, atestat de moralitate din partea autorităților competente, și eventuale atestare despre aplicațiunea de până acum.

În textul petițiunii petenții au să circumscrie cu acurateță cunoștința lor de limbi

Petițiunile instruate după cum am arătat mai sus și totdeodată și timbrate au a fi prezentate la subscrisul magistrat orășănesc cel mult până la 5 Martie a. c.

Petițiuni intrate după a est termin nu vor fi luate în considerare.

Brassó, în 7 Faur 1910.

(939,1—2.) Magistratul arășănesc.

Se caută pentru ROMANIA
 la domiciliu particulare 3—4
brigadieri

silvici, (erdőőr) cu certificate bune de școală specială și practică.

Amatorii se vor adresa D-lui N. Radulescu, în Sinaia, Str. Furnica Nr. 26. — (905 1—10)

CHAMPAGNER TÖRLEY

„Romana“

ace titlu broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și aplicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colons în 5 figuri. Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o însoțire („în loc de prefată“), de Tunarul din Dumbrău Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie bună și tipar elegant, cu adăușul unei cole de note (muzica „Romana“ cu explicari) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-pestă) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

K&C POPOFF
 cea mai fină
MARCA DE
CAIU RUSESC.

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“,
 se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.
 Administr. „Gazetei Transilvaniei“

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

ERK. 1010. FEBRUAR HO 26
 MAROSVÁSÁRHÉLYI KIR. ÜGÉSZSÉG